

Wij willen onze leefgemeenschap, ons dorp, onze stad weerbaarder maken voor de toekomst. De energieproblematiek, de financiële crisis, de klimaatverandering, de teloorgang van het sociale netwerk, het baart ons allemaal zorgen en we willen er iets aan doen. We beseffen dat er een hele ommekeer moet komen in onze levenswijze en dat drastische veranderingen in ons eigen leven onontkoombaar zijn. Toch zien wij de crisis en de problemen als kansen om andere en betere wegen in te slaan, om onze gemeenschap hechter te maken en veerkrachtiger zodat we een antwoord hebben op de problemen die zich aandienen.

We verwachten dat de overheid van onze stad ons hierbij ondersteunt en zelf het goede voorbeeld geeft. Daarom zijn we ingegaan op het voorstel van de stad om naar dit inspraakmoment te komen met onze voorstellen.

De voorstellen omvatten slechts een begin van de noodzakelijke veranderingen in gebruik van energie om de CO₂ uitstoot onder controle te krijgen. We willen die veranderingen ook hand in hand laten gaan met aandacht voor het sociale aspect, de samenhang tussen de inwoners en met comfortabel leven met het accent op de aandacht voor de mens.

Wat gaat dat allemaal kosten? Is de eerste vraag die meteen opkomt. Wel heel wat van de veranderingen die we voorstellen kosten weinig of niets, andere zullen zich op termijn terugbetalen.

Samengevat willen we voorstellen dat Tienen een stedelijk klimaatbeleid gaat voeren om klimaat neutraal te worden. Dit betekent dat de CO₂ uitstoot niet groter mag zijn dan de CO₂ die opgenomen wordt binnen de gemeente zoals bijvoorbeeld door het groen in de stad en omgeving. Daarvoor moeten vandaag beslissingen genomen worden, niet morgen. We staan daarin niet alleen, de provincie Limburg heeft het voortouw genomen en de provincie Vlaams-Brabant begint nu ook inspanningen te doen. Als Tienen een aantrekkelijke stad wil worden in de toekomst is het belangrijk deze trein niet te missen.

Maar de stad hoeft dat niet alleen te doen:

De stad

moet meer **ondersteunen, stimuleren en coördineren.**

De stad

moet er alles aan doen om de inwoners maximaal te **betrekken** bij het beleid (Tienenaar is vandaag niet fier op zijn stad, alles loopt volgens hem verkeerd, het beleid trekt op niets, op een ander is alles beter...)

Betrek inwoners bij het herdenken van hun buurt/straat. De betrokkenheid en het engagement vergroot.

De stad

moet een **visie** uittekenen op lange termijn, welke stad willen we in 2050.

Deze visie moet losstaan van partijpolitiek,

Deze visie moet publiek gemaakt worden en makkelijk toegankelijk zijn voor elke inwoner.

Enkele praktische voorstellen:

1) Mobiliteit

Als de auto's uit het stadscentrum worden geweerd en er ruime parkings voorzien worden aan de rand van de stad, wordt de stad aantrekkelijker, mensen kunnen rustiger winkelen, de stad wordt veiliger en er kan een aangename inrichting gebeuren van het centrum als minder rekening moet gehouden worden met bestendig autoverkeer. Dit moet zeker samengaan met sensibilisatie van de bevolking. Voor de inwoners van het centrum wordt het in elk geval aangenamer.

Hierbij is het ook aangewezen het openbaar vervoer, zoals De Lijn, vaker van uit de deelgemeenten tot aan het station of tot in het centrum te laten rijden en deze lijndiensten ook te voorzien op zaterdag en zondag. Tienen heeft via het spoor een zeer goede verbinding met het hinterland, zelfs tot aan de kust maar eens in het station loopt men vast, zeker in het weekend.

Aanbod van fietsen aan het station en op diverse plaatsen in de stad en in de deelgemeente, de zogenaamde 'blue bikes' of 'fietspunten', zoals dat in meerdere steden gebeurt, zou ook voor Tienen een welkome geste zijn en een meerwaarde hebben voor het toerisme. Een verdere stap is het voorzien van elektrische fietsen én oplaadpunten zodat men niet altijd afhankelijk is van een belbus.

2) Economie

In verband met de CO2 uitstoot is het uiteraard belangrijk bedrijven die in Tienen gevestigd zijn het charter te laten ondertekenen i.v.m. de reductie van de uitstoot. Dit werkt ook positief voor hun imago. Door de gepaste technieken toe te passen of veranderingen aan te brengen kan het ook financieel een pluspunt zijn.

Lokale zelfstandigen en bedrijven die zich milieuvriendelijk profileren extra in de verf zetten, kan eveneens een stimulans zijn.

Winkels in het centrum houden vaak continu 'open deur' ook in de winter wanneer het koud is en er moet verwarmd worden. Dit is een onnodige en verspillende manier om met energie om te gaan. Bewustmaking hierrond en op een of andere manier stimuleren om de deuren dicht te houden is gewenst.

3) Openbare werken

Wij willen hier vooral de aandacht trekken op het gebruik van duurzame materialen zoals kasseien en ander gesteente in plaats van asfalt dat regelmatig moet vernieuwd worden en vooral interessant is voor de producenten. Wegen asfalteren is niet altijd gewenst en zeker niet altijd de beste oplossing. Kasseiwegen veroorzaken vanzelf minder snel verkeer en dan hoeven er ook geen drempels gelegd te worden of verkeersborden om de snelheid te laten minderen. We denken hier aan de Metselstraat in Vissenaken die opeens geasfalteerd werd en sindsdien veel gevaarlijker geworden is voor fietsers, voetgangers en automobilisten.

4) Openbaar groen

We vragen meer openbaar groen en bomen in de stad. Bomen zorgen voor opname van CO₂, voor een betere luchtkwaliteit met minder fijn stof. Bovendien geven ze de mens een goed gevoel. Dit kan op heel wat plaatsen zoals het station, allerlei pleintjes en hoekjes verspreid over de stad. Hierdoor wordt de stad ook weer aantrekkelijker. Bij beplantingen kan de aandacht gaan naar eetbare planten zodat er nog een meerwaarde bijkomt.

De winkelstraten, autoluw of autovrij, zouden over het centrum met elkaar kunnen verbonden worden wat zeker een meerwaarde zou zijn voor de handelaars. Die verbinding kan best met groen gebeuren, een groene gordel of gaanderij, een bomenrij,... maar in elk geval autovrij.

Op meerdere plaatsen speelpleinen en speeltuinen voorzien van een groen decor en met natuurlijke materialen zorgt voor meer contacten tussenbuurtbewoners. Bewoners kunnen hierbij advies geven. Het zou goed zijn publieke ruimtes te bepalen waar men planten kan zaaien of planten. Als bewoners van de buurt gestimuleerd worden om hier iets mee aan te vangen, zal het ook duurzamer zijn. Verenigingen kunnen hierbij helpen.

5) Milieu

Alle andere voorstellen hangen uiteraard ook samen met het thema milieu. Heel speciaal denken we aan een verhakselaar van de stad, eigendom of gehuurd, die 1 of 2 keer per jaar (lente en herfst) een ronde doet langs alle inwoners van de stad. Het buiten gelegde snoeihout wordt ter plaatse verhakseld en de eigenaar kan het terug opnemen in de tuin als bodembedekking of voor andere tuindoeleinden. Dit spaart in één beweging heel wat: veel minder autoritten naar het containerpark, minder afval om te verwerken, grondstof wordt gerecycleerd, iedereen kan beschikken over eigen verhakseld snoeihout zonder een verhakselaar te moeten aankopen, bewustwording dat snoeihout geen afval is maar grondstof. Sluikstorten en 'stoken' wordt vermeden.

6) Wonen

Door diverse acties en sensibiliseringscampagnes mensen motiveren om energie te besparen in eigen huis. Klimaatwijken die ooit georganiseerd werden zijn daarvan een voorbeeld. Het moet echter blijvend ingeprent worden en niet eens 1 keer. Mensen moeten ook kunnen inzien dat het hen bovendien ook geld oplevert.

Vernieuwing van de leegstand in de stad, speciaal boven de winkels is nodig. Tienen lijkt een dode stad 's avonds en dan voelt men zich onveilig waardoor nog minder mensen in

de stad komen en de horeca achteruitgaat. We moeten vermijden dat het evolueert naar een spookstad 's avonds en in het weekend. Dat is immers nadelig voor de leefbaarheid zowel voor de inwoners, toeristen, handelaars en de horeca. Het stadscentrum moet gewoon 'mensvriendelijker' worden. Als de stad vernieuwingen doet kan dat nadien verhuurd of verkocht worden waardoor de stad weer leefbaarder wordt en er extra inkomsten zijn voor de stad. De stad kan ook eigenaars van leegstand verplichten hun pand te onderhouden en een hogere belasting heffen op leegstand. Stimuleer vernieuwende architectuurprojecten om achtergebleven buurten nieuw leven in te blazen.

Stimuleer nieuwe manieren van wonen: zoals kangoeroewoningen, co-housing, woongemeenschappen... Stimuleer ook energiezuinige woningen, daar is interesse voor bij de jongeren.

Bij het bouwen van nieuwe wijken en woonblokken is het nodig een mix van woningen te voorzien, geschikt voor alleenstaanden, senioren, mensen met een fysieke beperking, gezinnen met kinderen. Een groen kader en gemeenschappelijke tuinen waar aan samentuinen kan gedaan worden horen hier ook bij. Daarnaast is het interessant om te focussen op jonge gezinnen met kinderen

Een leuk idee zou zijn een droomweek te organiseren en de bewoners te vragen hun straat/wijk vanuit een totaal ander perspectief te bekijken:

Vergeet de auto en maak van je straat:

- de aangenaamste straat van de wereld om te wonen
- de mooiste straat van de wereld om te wandelen
- de leukste straat van de wereld om te spelen
- de gezelligste straat van de wereld om te buurten...

Zet alle ideeën samen en filter de haalbare er uit, en realiseer ze samen met de buurt.

7) Onderwijs

Onderwijs speelt een heel belangrijke rol in het gedrag van de toekomstige volwassenen. Daarom willen we dat de scholen gestimuleerd worden om meer groen op eigen terrein aan te planten en te onderhouden, eventueel met de leerlingen en leerkrachten samen of met de ouders.

Per week één vegetarische maaltijd in elke school met uitleg kan leerlingen het belang bijbrengen van minder vlees eten en ze kunnen ondervinden dat het ook lekker en voedzaam kan zijn.

De vleesconsumptie in België is één van de hoogste ter wereld nl. 100 kg per persoon per jaar. Veeteelt is medeverantwoordelijk voor de belangrijkste hedendaagse milieuproblemen zoals klimaatverandering, bodemdegradatie, luchtvervuiling, watertekorten, waterverontreiniging, verlies aan biodiversiteit. Overconsumptie van vlees, zoals in ons land, verhoogt de risico's op hart- en vaatziekten, overgewicht, diabetes en sommige kankers. (bron: Terra Reversa)

Het aanleren en terug aandacht hebben voor 'handvaardigheden' in de meest ruime zin is een must. In de toekomst zal het heel belangrijk zijn dat men op velerlei manieren zichzelf kan voorzien en behelpen.

8) Buurtwerking

Eén van de activiteiten van Transitie Regio Tienen is de gelijktijdige organisatie van een reparatiecafé en een handwerkatelier. Het is de bedoeling enerzijds mensen te leren eigen kleren te maken en te herstellen, terug te leren breien, naaien, haken,... maar ook het sociale contact tussen de mensen van eigen omgeving nieuw leven in te blazen. Het reparatiecafé wil mensen helpen om apparaten en gebruiksvoorwerpen die kapot zijn of niet meer werken te herstellen of het hen te leren. Zowel bij het handwerkatelier als het reparatiecafé is het de bedoeling mensen minder te laten weggooiën, want weggooiën is ook nieuw kopen, geld uitgeven en meer CO2 uitstoot om het nieuwe te maken en om het oude 'weg te krijgen'. Eens op het containerpark is het schijnbaar weg maar daar houdt het verhaal natuurlijk niet op! Wij geven oude spullen nieuw leven. Beide activiteiten zijn gezellig en er wordt gebabbeld en gelachen, burens leren elkaar kennen, nieuwe ideeën ontstaan.

We vragen de stad om dit te ondersteunen door verspreiding van de idee via diverse kanalen en door het beschikbaar stellen van lokalen op uiteenlopende plaatsen.

9) Het stadsbestuur zelf

Uiteraard willen we dat het stadsbestuur en –personeel het goede voorbeeld zouden geven.

Aandacht voor verwarming en vooral verliezen van warmte, voor de manier waarop omgegaan wordt met het licht. Stimulans om met de fiets of openbaar vervoer naar het werk te komen, zijn slechts enkele puntjes.

Andere mogelijkheden zijn nog: het organiseren van samenaankoop, een materialendepot oprichten, weggeefwinkel, ruilboekenkast plaatsen in het station.

Het kan ook niet dat de stad toelating geeft voor massaverbrandingen van vers hout. Het is in contradictie met alle milieudoelstellingen en het is een heel slecht voorbeeld voor de inwoners. Waarom zij wel en ik niet?

Geeft de stad het goede voorbeeld i.v.m. het gebruik van pesticiden? 2015: volledig pesticidenvrij!

Als de stad echt gaat voor een klimaatbeleid is het mogelijk om metingen te laten uitvoeren zodat er met duidelijke doelstellingen kan gewerkt worden binnen een bepaalde termijn.

Tekst opgesteld door het team van Transitie Regio Tienen en steeds bereid tot verdere communicatie hierrond.

Tienen@transitie.be